

Analiza tečaja "Obrada slika pomoću GIMP-a"

Ilija Pavlic

15. prosinca 2009.

Dobre strane

- Tečaj pokriva sve najčešće korištene funkcije programa GIMP
- Tečaj je napisan na čitljivom hrvatskom jeziku
- Elektronički oblik osigurava mogućnost jeftine i široke distribucije
- Tečaj je zadovoljavajuće povezan hiper-poveznicama unutar sebe
- Tečaj nije zahtjevan prema propusnosti veze sa Internetom

Loše strane

- Sučelje tečaja je neergonomsko
  - ne postoji mogućnost prilagođavanja prikaza
  - klik na sliku ne otvara i uvećava sliku, već nas sa stranice tečaja premešta na stranicu sa slikom
  - JAVASCRIPT funkcija za skrolanje izbornika s lijeve strane javlja grešku pri korištenju kotačića miša
- Nisu iskorištene multimedijalne mogućnosti
  - premalo je animacija koje objašnjavaju koncepte ili korištenje alata
  - postojeće animacije nisu interaktivne
  - ne postoje video zapisi sa primjerima korištenja ili objašnjenima
- Nedostatak vanjskih poveznica prema dodatnim sadržajima (npr. YOUTUBE video zapisima sa objašnjenima i primjerima korištenja)

- Tečaj nije potpuno slobodan za korištenje
- Nemogućnost suradnje

Obrazloženje dobrih i loših strana

Tečaj "Obrada slika pomoću GIMP-a" dostupan je preko stranica Nacionalnog portala za udaljeno učenje "Nikola Tesla". Stoga je dostupan svim vlasnicima elektroničkog identiteta CARNet mreže.

To je široki raspon korisnika, no zašto tečaj ne učiniti potpuno slobodnim i dostupnim svim građanima Hrvatske? Zbog elektroničkog formata povećani promet bi zanemarivo utjecao na cijenu distribucije.

Tečaj je pisan na čitljivom hrvatskom jeziku, uz neke nespretne prijevode i probleme sa kodiranjem znakova (kao primjer navodimo znak è koji je tu vjerojatno umjesto desne strelice). Stanje je zadovoljavajuće već sada, uz prostor za poboljšanja.

Elektronički format uz jeftinu i laganu distribuciju također omogućava i korištenje multimedijalnog prikaza i drugih naprednih mogućnosti (na primjer hiperpoveznice), a koje nisu dostupne u tradicionalnim oblicima poput tiska. Od toga su u tečaju prisutne hiper-poveznice i animacije.

Hiper-poveznice na zadovoljavajući način povezuju pojmove unutar tečaja. Ima ih dovoljan broj i prikladno su naglašene crvenom bojom. Nedostaci hiper-poveznica su da nema hiper-poveznica prema mogućim vanjskim sadržajima, te da nas poveznice na uvećane slike odvede sa članka na uvećanu sliku. Odvođenje sa stranice bi trebalo izbjeći korištenjem neke od "lightbox" tehnika prikaza uvećanih slika unutar stranice.

Uspio sam pronaći samo jednu animaciju, vezanu uz koncept slojeva, koja je očito preuzeta iz nekog stranog izvora. Bilo bi bolje da se koristi više animacija (koje se također mogu preuzeti iz slobodnih izvora). Daljnje poboljšanje bi bilo uvođenje neke interaktivnosti umjesto pred-programiranih animacija, pomoću FLASH tehnologije. U nedostatku domaćih sadržaja, barem bi trebalo postaviti poveznice prema vanjskim sadržajima. Kao primjer navodimo sadržaje YOUTUBE stranice sa video zapisima.

Ovakvo siromaštvo multimedijalnih sadržaja osigurava male zahtjeve na propusnost veze prema Internetu. No to se moglo riješiti na bolji način. Na primjer, sadržaji bi mogli biti skalabilni, ovisno o brzini veze. To znači da bi se samo manje animacije automatski učitavale, dok bi za veće trebalo poseban klik ili uključena opcija "brza veza" unutar osobnih postavki. Također, uključeni (eng. *embedded*) sadržaji sa na primjer YOUTUBE stranice bi se učitali tek klikom na *play* gumb. Time bi se omogućila istodobna i široka dostupnost, ali i naprednije mogućnosti

koje bi olakšale učenje.

Takva neskalabilnost prisutna je i u sučelju koje je neprilagodljivo. Postavljeno je u stupac preddefinirane širine 600 piksela. Nudi nam se samo mogućnost sakrivanja zaglavlja i kazala sadržaja preko gumba. Kao minimum trebala bi postojati mogućnost povećavanja slova na barem tri veličine. To bi omogućilo slabovidnijim osobama lakše čitanje. Nisu svi upoznati s naprednim mogućnostima preglednika, te im takve mogućnosti svakako treba pružiti kroz sučelje. Svakako bi bilo lijepo i kad bi ostali elementi sučelja kao što je širina stupca za prikaz sadržaja bili prilagodljivi kroz sučelje.

Nisu iskorištene ni mogućnosti suradnje koja je postala široko rasprostranjena na Internetu u današnje vrijeme. Kao primjer navodimo potpuno suradničku stranicu WIKIPEDIA. No, stranice zatvorenijeg tipa često nude neki oblik suradnje kao što je formular za prijavu greške. Greške koje su prisutne na ovom tečaju će vjerojatno i ostati dio tečaja do nekog većeg korekturnog zahvata. Čak i ako će se takvi zahvati provoditi, korektorima bi bilo korisno imati neki oblik povratne informacije (eng. *feedback*) korisnika.

Ideja povratne informacije se može proširiti i suradnje se može proširiti. U sadašnjem obliku korisnik je prepušten sam sebi i nema se kome obratiti – ja barem nisam vidio nikakvu mogućnost kontakta. Jedan razlog za to je da bi osoba zadužena za stalnu pomoć stvarala troškove. No, zašto ne otvoriti forum preko kojeg će korisnici moći jedni drugima pomagati i rješavati nejasnoće? Administriranje foruma bi se moglo dodijeliti korisnicima koji često pomažu (*"karma"* ili *"honor"* sistemi).

Zaključak

Ovisno o ciljevima, tečaj se može shvatiti kao prihvatljivo ostvarenje koje donosi pomake pred tradicionalnim metodama učenja ili kao ostvarenje vrlo niske kvalitete koje ne koristi mogućnosti medija. Tečaj u trenutnom obliku svakako nudi prednosti pred tradicionalnim medijom kao što je knjiga:

- sadržaj se može jeftino i široko distribuirati
- sadržaj se može unaprijediti ili mijenjati
- sadržaj je međusobno povezan hiper-poveznicama

No, to su većinom prednosti za distributera, a ne za samog korisnika. Kako bi tečaj doista olakšao učenje i približio svoju temu korisniku, trebao bi koristiti daleko više naprednih mogućnosti koje smo spominjali ranije. Primjeri toga su:

- skalabilno sučelje

- skalabilni prikaz
- vanjski sadržaji
- multimedijalni sadržaji
- mogućnost suradnje

Također bi trebalo poraditi i na kontroli kvalitete.

Da zaključimo, ako je cilj bio pomak prema elektronskim udžbenicima i mogućoj smanjenoj cijeni školovanja, to je već sada prihvatljivo ostvarenje s prostorom za napredak. Ako pak je cilj bio olakšati učenje i povećati kvalitetu predstavljanja neke teme, tada projekt ne zadovoljava standarde kvalitete.